

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

Skedsmo kommune
postboks 313
2001 Lillestrøm

postmottak@skedsmo.kommune.no

leder@nofoa.no
Medlemsrelatert: medlem@nofoa.no
Økonomisk: kasserer@nofoa.no
Vernesaker: naturvernkontakt@nofoa.no
www.nofoa.no

Vår ref.: sak/457

Deres ref.: 2014/10015

Dato: Oslo, 20. mars 2017

Merknader til områderegulering for Nitelva, Skedsmo

NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) viser til at ovennevnte planforslag er lagt ut til offentlig ettersyn. Ifølge kommunen er hensikten med planen å legge til rette for utvidelser av turvegnettet og rekreasjonsareal langs elva, samtidig som den tar hensyn til viktige kvaliteter som finnes der i dag.

Generelt

Området som planen omfatter er svært viktig for fugl, noe det også konkluderes veldig tydelig med i naturmangfoldrapporten utført av Ecofact. Ut fra NOF OAs vurdering har denne rapporten klart å vektlegge de «riktige» artene som er representert i området, men vi skulle gjerne hatt mulighet til å befare området på rett tid av året (vår/forsommer) for å underbygge dette synspunktet grundigere.

Vurdering av alternativer

Det mest sentrale i planen er fire ulike alternativer for å legge til rette turstier og ulike rekreasjonsmuligheter i tilknytning til Nitelva. De ulike alternativene er best beskrevet i dokumentet «Nitelva alternativer». Under følger våre kommentarer til de ulike løsningene.

Alternativ 0 – ingen tilrettelegging

Dette innebærer å la området ligge slik det er i dag, og er noe NOF OA kan støtte. Men det er noen aspekter en da ikke får ivare tatt (jf. våre kommentarer til alternativ 2).

Alternativ 1 – Nitelva elvepromenade

Blir denne løsningen realisert vil det medføre en katastrofal forringelse av naturen i området. Alternativet legger opp til utstrakt utbygging av nye stier, atkomstveger og bruer som i stor grad ligger helt nede i strandsonen. At det gjennom dette legges til rette for å kunne oppleve naturen, inklusive dyre- og fuglelivet, er et stort paradoks da tiltakene mest sannsynlig vil fortrenge mye av det som i dag finnes av urørt natur og verdifullt biologisk mangfold. Det mest konfliktfylte er strekningen som går fra Nebbursvollen og nordvestover oppstrøms elva forbi Hvam til kommunegrensa til Nittedal. Men i sør berøres også Dynovika (Gullhaugvika) ved anlegging av stier og bru over hele vika. Dynovika er et meget viktig rasteområde for fugl om våren da mudderflatene er eksponert (spesielt vipe, skogsnipe og enkeltbekkasin), og utover sommeren og høsten da gress, ender og spesielt sothøner bruker vika for næringssøk. Fiskeørn er sett jaktende her og nattergal har sunget langs bredden.

Alternativ 2 – Nitelva naturområde

Her får naturverdiene forrang, og det er kun snakk om utbedringer av allerede eksisterende veg/stinett. Det legges også vekt på å informere om naturen i området på en skånsom måte (ved skilt, infotavler o.l.). I et så bynært område som dette er det viktig å legge til rette for at folk kan få et positivt forhold til arter og naturtyper og bedre forstå verdien av området når det er tilnærmet intakt. Akkurat som ved Østensjøvannet vil folks muligheter for å kunne bruke deler av området potensielt bli dets beste vern. Dette er derfor et godt alternativ som NOF OA stiller seg positiv til. Tilrettelegging for å maksimere naturopplevelser bør dog skje i samråd med fagmiljøer som NOF OA og Fylkesmannens miljøvernavdeling.

Alternativ 3 – Nitelva elvepark

Dette er en slags kombinasjon av alternativ 1 og 2. NOF OA oppfatter det slik at det er dette alternativet en bygger på i det foreliggende planforslaget. Alternativ 3 gir færre inngrep enn alternativ 1, men vil likevel forringe naturverdiene i området i vesentlig grad. Det blir utbygging av nye stier og bruer og tilrettelegging for aktivitet langs elva som øker forstyrrelsene på fugle- og dyrelivet.

Det vises i planforslaget til avbøtende tiltak for å minimere skadevirkninger, men slike grep har som oftest begrenset verdi. Her støtter vi oss til den gjennomførte ROS-analysen:

Databaser, kommunale opplysninger samt Ecofacts utredning av naturmangfold (Ecofact-rapport 422) viser at området har svært høye biologiske verdier. Ecofact har registrert i alt 53 rødlistede arter i eller i nær tilknytning til planområdet. Videre er det registrert 12 områder med viktige naturtyper i eller på grensen til planområdet, hvorav 3 naturtyper er rødlistete. Stort sett hele planområdet er registrert som svært viktig eller viktig viltområde for fugl. De største biologiske verdiene er, ifølge Ecofact, knyttet til fugl og karplanter.

I områder med så stort naturmangfold vil svært mange typer tiltak potensielt representere en trussel mot dyre- og planteliv. Før det iverksettes hogst, terrenginngrep eller bygging må det derfor bringes på det rene om tiltak kan true arts mangfoldet i planområdet. Ecofact-rapporten inneholder en rekke kart som viser artsforekomster, og som må ligge til grunn i planlegging og gjennomføring av tiltak innenfor planområdet. Før det godkjennes eller iverksettes tiltak som beviselig truer naturmangfoldet må det dokumenteres at effektive avbøtende tiltak er iverksatt for å begrense skadevirkningene i størst mulig grad. Siden planforslaget ikke åpner for samfunnskritiske funksjoner eller andre arealbruksformål med stor samfunnsmessig betydning skal hensynet til naturmangfoldet som hovedregel tillegges større vekt enn ønsket om å tilrettelegge området for gående, syklende og besøkende. Det betyr at tiltak som er i konflikt med biologiske verdier av betydning i utgangspunktet ikke skal kunne godkjennes.

Oppsummering og konklusjon

Det er i første rekke tre delstrekninger innen planområdet NOF OA er spesielt opptatt av:

1. Strekningen nord for Strømsveien (alt. 1 og 3 gir store konsekvenser for dette området)
2. Sogna (ser ut til å berøres i liten grad av inntegnede inngrep i de alternative forslagene, men er innenfor planområdet og er viktig for fugl)
3. Dynovika/Gullhaugvika (berøres i første rekke av alt. 1)

Oppsummert for de ulike alternativene:

Alt. 0. OK

Alt. 1. Helt uakseptabelt

Alt. 2. OK

Alt. 3. Må følges opp nærmere med forsikringer om at betydelige hensyn tas (iht. ROS-rapporten).

Spesielt inntegnede nye inngrep i området ved Valstad er bekymringsfulle og bør sjekkes nøyere.

Vennlig hilsen

Håkan Billing
leder NOF OA

Øyvind Hagen (sign.)
NOF OAs naturvernkontakt i Skedsmo